

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Expozitúra Prešov

Správa o výsledku kontroly implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese miest a obcí v Obci Staškovce

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe Plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie si povinnosti obce pripraviť svoj rozpočet pre roky 2009-2011 ako programový rozpočet a preveriť realizáciu činnosti – príprava na implementáciu, štandardizácia rozpočtového procesu, vypracovanie (úprava existujúceho) strategického plánu, tvorba programového rozpočtu, monitorovanie, hodnotenie v procese implementácie programového rozpočtovania v rámci rozpočtového procesu miest a obcí so zameraním na rok 2009.

Predmetom kontroly bolo postavenie a stručná charakteristika kontrolovaného subjektu, príprava na implementáciu a zostavenie programového rozpočtu, realizácia programového rozpočtu, monitorovanie a hodnotenie programového rozpočtu, záver.

Kontrola bola vykonaná v obci Staškovce, za kontrolované obdobie rokov 2008 a 2009

Počas výkonu kontroly bolo zistené

Postavenie obce Staškovce (ďalej len „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“) je upravené zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“). Obec je samostatný samosprávny územný celok Slovenskej republiky združujúci občanov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Územie obce tvorí súbor pozemkov katastrálneho územia obce. V obci k 31.12.2009 bolo evidovaných celkom 252 obyvateľov.

Zostavenie programového rozpočtovania pre obec vyplynulo z úpravy zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, účinnej od 1. septembra 2007 (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a prvýkrát sa malo použiť pri zostavovaní rozpočtu obce na roky 2009 až 2011.

Pre úspešnú implementáciu programového rozpočtovania v miestnej a regionálnej územnej samospráve Ministerstvo financií SR vydalo ako metodickú pomôcku pre zostavenie programového rozpočtu „Praktický a konkrétny manuál pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej územnej samosprávy“ (ďalej len „Manuál“).

Kontrolou bolo zistené, že obec v procese implementácie programového rozpočtovania nemala zostavený časový harmonogram, v ktorom by boli stanovené povinnosti jednotlivých účastníkov tvorby programového rozpočtu a časový plán ich realizácie.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Expozitúra Prešov

V rámci štandardizácie rozpočtového procesu obec mala v kontrolovanom období vypracované Zásady rozpočtového hospodárenia, ktoré určovali pôsobnosť jednotlivých subjektov v rozpočtovom procese pri príprave, schvaľovaní a zmene rozpočtu obce, avšak v týchto Zásadách nebol stanovený postup na monitorovanie a hodnotenie plnenia programov obce. Obec mala vytvorený aj formulár na monitorovanie a hodnotenie programového rozpočtu.

Programový rozpočet obce na rok 2009 bol zostavený ako súčasť viacročného rozpočtu na roky 2009 – 2011, v ktorom boli výdavky alokované do 11 programov. Jednotlivé programy obsahovali spolu 14 podprogramov, v ktorých boli zadefinované zámery obce na príslušné obdobie, ako aj ciele a merateľné ukazovatele rozpočtu. Rozpočet obce zahŕňal aj rozpočet organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce – Materskú školu so školskou jedálňou.

Kontrolou zostavenia jednotlivých programov bolo zistené, že obec zahrnula do programu, ktorého zámerom bola efektívna administratívna agenda aj kapitálové výdavky, ktoré vecne nesúviseli s daným programom, čo nebolo v súlade s Manuálom, podľa ktorého výdavky rozpočtu majú byť alokované v programoch podľa oblastí.

Kontrolou viacročného rozpočtu obce na roky 2009 – 2011 bolo zistené, že v schválenom rozpočte na rok 2009 neboli zahrnuté finančné vzťahy štátu k rozpočtu obce a viacročný rozpočet neobsahoval rozpočet príjmov a finančné operácie na roky 2010 a 2011, čo bolo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu obce na roky 2009 – 2011 nebol zverejnený najmenej 15 dní pred schválením v obecnom zastupiteľstve, ale až dňa 15.12.2008, t. j. v deň prerokovania rozpočtu obce v obecnom zastupiteľstve, čo nebolo v súlade so zákonom o obecnom zriadení.

V roku 2009 kontrolovaný subjekt vykonal jednu úpravu rozpočtu obce v decembri. Kontrolou upraveného rozpočtu obce na rok 2009 bolo zistené, že obec v priebehu rozpočtového roka nesledovala vývoj hospodárenia podľa rozpočtu, nevykonávala zmeny vo svojom rozpočte, tak v príjmovej ako aj výdavkovej časti rozpočtu a realizovala úhradu svojich výdavkov pred schválenou úpravou rozpočtu, čo bolo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Programový rozpočet obce za rok 2009 bol počas roka monitorovaný. Výsledky monitoringu boli spracované v Monitorovacej správe plnenia programového rozpočtu obce k 30.6.2009, ktorá bola prerokovaná na zasadnutí obecného zastupiteľstva.

V rámci hodnotenia programového rozpočtu mala obec vypracovanú aj hodnotiacu správu o plnení rozpočtu obce za rok 2009 podľa jednotlivých programov. Záverečný účet obce za rok 2009, ktorého súčasťou podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Expozitúra Prešov

samosprávy je aj hodnotenie plnenia programov obce, do času výkonu kontroly nebol prerokovaný v obecnom zastupiteľstve.

Zhrnutie

Obec v procese implementácie programového rozpočtovania vo veľkej miere uplatnila odporúčania, ktoré boli uvedené v Manuáli. Obec vytvorila regulačný rámec rozpočtového procesu, zostavila rozpočet obce na roky 2009 – 2011 s alokovaním výdavkov na jednotlivé programy, formulovala zámery, ciele a merateľné ukazovatele programového rozpočtu. Zároveň vypracovala polročnú monitorovaciu správu plnenia programového rozpočtu a hodnotiacu správu o plnení rozpočtu za rok 2009. V čase výkonu kontroly záverečný účet obce za rok 2009, ktorého súčasťou je hodnotiacia správa, nebol prerokovaný v obecnom zastupiteľstve. V procese implementácie programového rozpočtovania obec nemala zostavený časový harmonogram.

Kontrola rozpočtového procesu obce preukázala aj porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým že, viacročný rozpočet obce neobsahoval rozpočet príjmov a finančné operácie, v schválenom rozpočte obce na rok 2009 neboli zahrnuté finančné vzťahy štátu k rozpočtu obce a neboli vykonané zmeny v rozpočte obce v priebehu rozpočtového roka pred čerpaním výdavkov. Taktiež bol porušený zákon o obecnom zriadení tým, že rozpočet obce na rok 2009 nebol zverejnený najmenej 15 dní pred schválením v obecnom zastupiteľstve.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov:

V rámci implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese obce NKÚ SR odporúča kontrolovanému subjektu aktualizovať Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, vytvoriť podprogram pre alokáciu kapitálových výdavkov podľa príslušnej oblasti, resp. programu a dodržiavať príslušné ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy pri zostavovaní viacročného rozpočtu a úpravách rozpočtu počas roka.